

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **E. T.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2023, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 89 Kč.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou k poštovní přepravě dne 1. 11. 2023, domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 11. 5. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 330/2021 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno (dále jen „OSSZ“) ze dne 25. 1. 2023 poklesla pracovní schopnost žalobce pouze o 20 %.

2. Žalobce namítal, že jsou u něj splněny podmínky pro pokles pracovní schopnosti v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu invalidity prvního stupně. Již v minulosti byl uznán invalidním v prvním stupni pro Bechtěrevovu nemoc. V roce 2019 došlo k remisi a zániku invalidity. Na konci roku 2021 se však zdravotní stav žalobce opět zhoršil. Žalobce dále upozornil na opakované úrazy levého kolene a levé stehenní kosti. Odkázal na lékařskou zprávu z Revmatologického ústavu, ve které je konstatováno onemocnění ankylozující spondylitida, mnohočetné postižení páteře s tím, že ze zprávy je zřejmé, že jsou postiženy více než 2 úseky páteře a zasažena jsou i kolena, dále je konstatována vyšší aktivita dle indexu BASDAI. I z dalších lékařských zpráv je zřejmé, že Bechtěrevova nemoc v případě žalobce progredovala do V., tedy nejtěžšího stupně. Žalobce pak upozornil na to, že v posledních dvou letech nebylo v důsledku řady kontrol možné index BASDAI zjišťovat z důvodu dalších zranění a prodělaných operací. V revmatologické zprávě z období od 20. 9. 2021 do 2. 5. 2022 je zřejmé zhoršení hodnocení z hodnoty 4,24 – 7,8 – 6,15. V případech, kdy má BASDAI index hodnotu nad 4,0, jedná se o středně těžké postižení dle položky 3c uvedené v kapitole XIII, oddílu E, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-40 %. Žalobce dále odkázal i na lékařskou zprávu MUDr. Š. ze dne 27. 9. 2023, ve které se konstatuje, že je žalobce (stále) odkázán na francouzské hole, levou nohu nemůže plně zatížit pro bolesti kolene i bolesti v oblasti zlomeniny. Ošetřující lékař přitom nevyloučil, že nebude muset žalobce podstoupit další operace, neboť je zlomenina bez přesvědčivých známek hojení. V lékařské zprávě ze dne 19. 10. 2023 žalobce poukázal na závěr, že má postižení 5 úseků páteře se středně těžkým a těžkým funkčním postižením – omezením pohyblivosti.
3. Žalobce má za to, že žalovaná (posudková komise) nezdůvodnila dostatečně své závěry o tom, že invalidita nevznikla. Posudek se nezabývá vyšší aktivitou dle indexu BASDAI, skutečností, že žalobce musel omezit pohyb, rehabilitaci a omezit biologickou léčbu, ačkoliv na to upozorňoval v podaných námitkách. Napadené rozhodnutí (posudek) se ani dostatečně nezabývá skutečností, jak se změnil zdravotní stav žalobce oproti roku 2017-2019, kdy byl uznán invalidním.
4. Žalovaná s ohledem na námitky žalobce navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
5. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v Praze, a lékařskou zprávou MUDr. Š. ze dne 19. 10. 2023 a lékařskou zprávou MUDr. Š. ze dne 27. 9. 2023, setrvala žalovaná na svém procesním stanovisku. Žalobce se z jednání omluvil, odročení nežádal. Jiné důkazy soud neprováděl, protože zbývající žalobcem navržené listiny jsou součástí správního spisu.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 9. 1. 2023 žádost o přiznání invalidního důchodu.
7. V posudku o invaliditě ze dne 25. 1. 2023, č. j. LPS/2023/105-KL_CSSZ, vypracovaném Okresní správou sociálního zabezpečení dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je postižení pohybového aparátu, ankylozující spondylitida

s lehkým, funkčním dopadem zdravotního postižení, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E a položky 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se s přihlédnutím k současnému suboptimálnímu efektu léčby stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění.

8. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky OSSZ vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 11. 5. 2023, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 % a není tedy invalidní.
9. Žalobce prvostupňové rozhodnutí napadl námitkami, ve kterých poukázal na to, že má Bechtěrevovu nemoc v V. stupni, trpí bolestmi zad, beder, stav se zhoršuje v důsledku zlomeniny stehenní kosti a dlouhodobých potíží s kolenem levé nohy, na kterém podstoupil několik operací. Momentálně byl bez biologické léčby. A i když užíval Humiru, bolesti zad jsou značné a nemůže vykonávat manuální práci. K námitkám doložil lékařskou zprávu ze dne 25. 4. 2023 MUDr. Š. z Rev-int s. r. o., dále propouštěcí zprávy ze dne 28. 3. 2023 a 13. 4. 2023 z Ortopedicko-úrazového oddělení Oblastní nemocnice Kladno a lékařskou zprávu ze dne 23. 6. 2023 z Ortopedicko-úrazového oddělení Oblastní nemocnice Kladno.
10. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 28. 8. 2023, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka OSSZ a zpráv předložených k námitkám. Uzavřela shodně jako posudková lékařka OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položky 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, lehké funkční postižení u ankylozující spondylitidy, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky se neměnila. Posudková lékařka uvedla, že pokud by mělo být hodnoceno vyšším procentním poklesem pracovní schopnosti, muselo by postižení žalobce spadat do kapitoly XIII, oddílu E, položky 3c vyhlášky o posuzování invalidity, pro středně těžké funkční postižení u ankylozující spondylitidy. Podle posudkové lékařky ovšem kritéria položky 3c nejsou naplněna a nelze podle této položky hodnotit.
11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 19. 9. 2023, námitky žalobce zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti se nejedná o invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně.
12. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 16. 5. 2024. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a byl vyšetřen odborným lékařem z oboru fyziatrie a rehabilitační lékařství. Posudková komise MPSV shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je poúrazový stav s následnými operacemi s komplikacemi, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddílu B, položce 14b vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70 % z rozpětí 50-70 %. Míra poklesu pracovní schopnosti se pak již ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity neměnila. Horní hranice procentního rozmezí byla zvolena, protože nefyziologickou zátěží, a především při dlouhodobém vynechání účinné

biologické léčby, došlo také k nárůstu bolestivé symptomatiky při morbus Bechtěrev.

14. Posudková komise uvedla, že ze zdravotnické dokumentace i z vyšetření provedeného přísedícím lékařem v komisi vyplývá, že páteř je toho času pro základní onemocnění při vynechání léčby, která je přechodně kontraindikována pro hnisavé komplikace poúrazového postižení, prakticky nepohyblivá. Levá dolní končetina je těžce atrofizovaná v oblasti čtyřhlavého stehenního svalu), výrazný je otok levého kolenního kloubu s extrémní bolestivostí při pokusu o vyšetření levé dolní končetiny, nemožná je flexe v kyčli, a pro výraznou bolestivost nelze vyšetřit ani levý kolenní kloub. K datu zasedání komise povolen došlap při chůzi se dvěma francouzskými berlemi pouze 20-25 %.
15. Dále soud provedl důkaz lékařskou zprávou ze dne 19. 10. 2023 vypracovanou MUDr. G. Š., ve které je uvedeno, že toho času bambusová páteř, tedy postižení 5 úseků páteře se středně těžkým až těžkým funkčním postižením – omezením pohyblivosti. Změny na páteři charakteru anlykósy jsou nevratné.
16. Dále soud provedl důkaz lékařskou zprávou z Oblastní nemocnice Kladno ze dne 27. 9. 2023 vypracovanou MUDr. D. Š., ve kterém je mj. uvedeno, že je fraktura bez přesvědčivých známek hojení.
17. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
18. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
19. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé

hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

20. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a jejímu jednání byl žalobce přítomen. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XV, oddíl B, položku 14b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž v tomto posouzení se lišila od závěrů posudkových lékařů žalované, avšak přesvědčivě a podrobně popsala, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce je stavem po operaci infikovaného pakloubu distálního femuru vzniklého po operativně řešené zlomenině stehenní kosti z 22. 3. 2023 a také zdůraznila, že v důsledku vynechání biologické léčby, která je přechodně kontraindikována pro hnisavé komplikace poúrazového postižení, je páteř žalobce prakticky nepohyblivá. Tyto závěry mají přitom oporu v lékařských zprávách vč. těch, které soud provedl samostatně k důkazu a korelují i s tvrzeními žalobce. Oproti tomu posudkoví lékaři žalované pouze obecně konstatovali, že jde o lehké funkční postižení páteře, posudková lékařka v rámci námitkového řízení pouze obecně konstatovala, že posudková kritéria pro položku 3c, se kterou je spojena vyšší míra poklesu pracovní schopnosti, nejsou naplněna, avšak neuvedla konkrétní důvody. Přičemž z jednání posudkové komise, která žalobce přímo při jednání vyšetřila, jednoznačně vyplývá, že páteř je pro základní onemocnění toho času prakticky nepohyblivá, zároveň popsala i stav levé dolní končetiny s tím, že zdůraznila, že došlap při chůzi je se dvěma francouzskými berlemi i 4 měsíce po operaci pouze 20-25 %. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatné zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise se sice výslovně nevymezila vůči závěrům posudkových lékařů žalované, ovšem z posudku jsou jasné seznatelné důvody rozdílného posudkového zhodnocení. Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnili.
21. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpresvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 16. 5. 2024. Zdravotní stav žalobce hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž je z posudku zřejmé, jaká skutková zjištění vedla k odlišným závěrům oproti posudkovým lékařům žalované (zejména je zřejmý rozdíl v hodnocení pohyblivosti páteře,

a dále zhodnocení dopadů úrazů žalobce na jeho pohybový aparát), zároveň závěry posudkové komise korespondují se závěry ošetřujících lékařů žalobce (např. od 4. 4. 2023 plánováno vynechání 4 aplikací biologika – Humira; ze zprávy z revmatologie ze dne 19. 7. 2023 uvedeno, že chůze o francouzských berlích stále bez došlapu na levou doplní končetinu). Určení míry poklesu pracovní schopnosti bylo náležitě odůvodněno a posudek posudkové komise v tomto směru splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti. Účastníci nevznesli proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhli doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.

22. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 70 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně určila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, čímž pak také nesprávně určila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce. Žalovaná tak nesprávně vyhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ve smyslu § 2 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku vedlo i k nesprávnému posouzení žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu.

Závěr a náklady řízení

23. Soud vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 16. 5. 2024, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, náleží plná náhrada nákladů řízení ve výši 89 Kč, které jsou představovány náklady na poštovné za podání žaloby ve výši 89 Kč. Jiné náklady řízení z obsahu soudního spisu neplynou a žalobce je ani netvrdil.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. června 2024

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně